

آزادگان

گندم نان

سال ۱۴۰۰

توسعه و افزایش تنوع ژنتیکی بعنوان مهمترین رویکرد بهنژادی برای افزایش پایداری تولید گندم و ارتقا تاب آوری آن در برابر تکانه های ناشی از تنش های زنده و غیر زنده می باشد. افزایش تعداد ارقام گندم در اقلیم گرم و خشک جنوب کشور، منجر به افزایش مقاومت و پایداری بیشتر ارقام با دامنه بیشتر ژن های مقاومت نسبت به نژادهای فیزیولوژیک جدید بیماریهای گیاهی شایع در این اقلیم شده همچنین با توجه به واکنش های مختلف ارقام نسبت به تنش های محیطی در نوسانات سالیانه پایداری تولید را به ارمغان خواهد آورد. منشأ این رقم خزانه های بین المللی گندم ارسالی از این رقم مرکز بین المللی تحقیقات ذرت و گندم (CIMMYT) بوده که در قالب پروژه "افزایش عملکرد گندم و بهره وری در نظامهای زراعی گندم بنیان ایران" مورد ارزیابی قرار گرفت و نهایتاً بعنوان کاندید و بر اساس سند پروژه به برنامه تحقیقات به نژادی ملی ایران ویژه مناطق گرم و خشک جنوب کشور معرفی و در مراحل مقدماتی، پیشرفته و یکنواخت در قالب برنامه ملی به نژادی گندم نان اقلیم مورد ارزیابی قرار گرفت. پتانسیل عملکرد دانه بالا، پایداری عملکرد، متوسط رس بودن با قابلیت تحمل مناسب نسبت به شرایط گرمای انتهای دوره رشد، وزن هزار دانه بالا، مقاومت قابل قبول به بیماری زنگ زرد و قهوه ای و تحمل به خوابیدگی به ویژه در سیستم کشت روی پشته های بلند از جمله مهمترین مزایای این رقم می باشد. پروتئین دانه این رقم بیش از ۱۲ درصد بوده که در گروه گندم های درجه ۱ طبقه بندی شده و کیفیت مطلوب نانوائی این رقم را موجب گردیده است.

مقایسه صفات گندم رقم آزادگان با شاهد

رقم		صفت
آزادگان	مهرگان	
5043	4905	میانگین عملکرد در شرایط نرمال (کیلو گرم در هکتار)
86	87	میانگین ارتفاع بوته (سانتی متر)
43	39	وزن هزار دانه (گرم)
12/45	13/3	میانگین درصد پروتئین دانه
34	29	درصد میزان گلوتن مرطوب

توجیه اقتصادی

با جایگزینی این رقم و توسعه آن در مساحتی معادل ۱۷۰ هزار هکتار در محیط های هدف توصیه شده در یک بازه زمانی ۷ ساله انتظار بر این است تا از ۲۴ هزار تا ۴۵ هزار تن به تولید گندم افزوده شود با توجه به قیمت روز گندم تحویلی به سیلو در سال ۱۴۰۱ و با لحاظ نموده افت معقول مفید و غیر مفید پیش بینی می شود ارزش اقتصادی افزایش تولید ۴۵ تا ۱۳۰ هزار تن بر اساس نرخ سال پایه از ۲۵۸۰ تا ۴۹۰۰ میلیارد ریال برآورد می شود.

مناطق جغرافیایی توصیه رقم

آزادگان برای کشت در اراضی آبی مناطق گرم و خشک جنوب کشور به ویژه استان های خوزستان و سیستان و بلوچستان توصیه می گردد.

سایر مجریان

محسن اسماعیل زاده مقدم، سیروس طهماسبی، منوچهر سیاح فر، محسن یاسایی، غلامعباس لطفعلی آینه، حسین اکبری مقدم، خالد میری، منوچهر خدا رحمی، حبیب الله سوقی، فرشاد بختیار، علی ملیحی پور، فرزاد افشاری، رامین روح پرور، سید طاها داد رضایی، صفر علی صفوی، احمد احمد پور ملکشاه، سید محمود عطا حسینی، عبدالکریم ذاکری، نصرت الله طباطبایی فرد، حسام الدین مفیدی، کمال شهبازی، محمد دالوند

مجری مسئول:

سید محمود طبیب غفاری